

§ 4

Budget och verksamhetsplan 2014 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede –Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds beslut

1. Verksamhetsplan 2014 för Enskede-Årsta-Vantör godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Omslutningsförändringar om 229,8 miljoner kronor godkänns och anmäls till kommunstyrelsen.
3. Stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler begärs med 0,8 miljoner kronor.
4. Budgetjustering för omstrukturering av förskolelokaler begärs med 1,3 miljoner kronor.
5. Ansökan om medel för feriearbeten görs hos kommunstyrelsen med 4,3 miljoner kronor
6. Ansökan om medel för Vackra Stockholm görs hos kommunstyrelsen med 0,4 miljoner kronor
7. Budgetjustering begärs hos kommunstyrelsen med 1,0 miljoner kronor för extra driftskostnader i samband med inrättandet av naturreservat, Årstaskogen och Älvsjöskogen.
8. Budgetjustering begärs hos kommunstyrelsen med 11,6 miljoner kronor för tillgänglighetsfrämjande investeringar inom stadsmiljön.
9. Ansökan om fortsatta Ytterstadsmedel (Söderortsvisionen) för Rågsvedsprojektet med 3,8 miljoner kronor enligt tidigare ansökan.
10. Ansökan om Ytterstadsmedel (Söderortsvisionen) görs hos kommunstyrelsen med 0,6 miljoner kronor för år 2014-2016 för projekt i Östberga
11. Priser till nämndens utförarenheter fastställs i enlighet med detta ärende

Justerare

Utdragsbestyrkande

12. Resultatenheter fastställs i enlighet med detta ärende.
13. Aktivitetsplan 2014 för upphandling och konkurrens godkänns.
14. Internkontrollplan 2014 godkänns.
15. Strategi för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete 2014 godkänns.
16. Miljöhandlingsplan 2014 godkänns.
17. Kommunikationsplan 2014 godkänns.
18. Sammanställning av aktiviteter kopplade till "Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016" godkänns.
19. System för intern kontroll godkänns.
20. De två avdelningarna för individ- och familjeomsorg permanentas från och med 1 januari 2014.
21. Familjerätten i Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar slås samman till Familjerätt Sydost från och med 1 januari 2014.
22. Redovisning och plan för anpassning av lokaler inom äldreomsorgen godkänns

Nämnden beslutar för egen del att uppdra till förvaltningen;

I Till Tertialrapport 1 återkomma med en redovisning om hur parkeringssituationen i allmänhet i stadsdelen Enskede Årsta Vantör och i synnerhet kring arenaområdet kan utvecklas i enlighet med vad som anförs nedan.

II Uppdra åt förvaltningen att till Tertialrapport 1 återkoppla om förutsättningar för en utvecklad dialog med Stockholm Business Region och Trafikkontoret om hur Högdalens Industriområde kan utvecklas mot ett nät av miljöföretag i regionen.

III Under våren återkomma i ett separat ärende med ett konkret förslag på hur stadsmiljön kan sättas i fokus med en ansökan till kommunstyrelsen om projektmedel inom ramen för vad som anförs nedan med "Idéernas Stockholm".

IV Inventera och återkoppla i separat ärende med en möjlighet att skapa förutsättningar för feriearbete för ungdomar från Östberga utöver vad som erbjuds av de centrala medel som tilldelas oss.

V Att återkomma till nämnden i samband med både Tertialrapport 1 och Tertialrapport 2 med analys och bedömning av behovet för såväl stadsdelen och staden som helhet inför arbetet med anpassning av antal platser inom äldreomsorgen.

Nämnden anför därutöver:

”Med vår verksamhetsplan och budget manifesterar vi alliansens fokus och politik i enlighet med vad majoriteten av stockholmarna önskade i det senaste valet 2010. Kvalitet i verksamheten och en ansvarsfull budgethållning ser vi som viktiga grunder i denna strävan.

Under 2014 kommer vi att fortsätta ovan nämnda strävan med fullt fokus mot kvalitetsaspekterna. Inom de samhällsområden som är gemensamt finansierade är det viktigt att friheten att välja finns. Med fler pengsystem ökar valfriheten för den enskilde och förutsättningarna för en förbättrad kvalitet i verksamheterna.

Parkering i stadsdelen

Det är viktigt att boende invånare, deras besökare och andra som av olika skäl har anledning att besöka stadsdelen har möjlighet att parkera bekvämt och smidigt.

Förändringar som gjorts i stadsdelen har väckt frågor om hur framtiden vad beträffar möjligheterna att parkera. Det är viktigt att stadsdelens invånare ska kunna parkera sina bilar utan att det ska behöva bli ett osäkerhets- och orosmoment. På grund av förtätning som skett i området har det i många stycken redan nu blivit svårare att hitta parkering.

Den nya arenan bidrar ytterligare till att parkeringar stundtals är svåra att finna. De kvällar det är evenemang går det helt enkelt inte att hitta parkering i många närliggande områden. Efter idogt letande riskerar många att tröttna och ställa sig där det råder parkeringsförbud. Detta i sin tur leder till att många tvingas ta bilen nästkommande dag för att undvika parkeringsböter, vilket driver mängden trafik, både i stadsdelen som inne i staden, vilket inte kan ha varit meningen.

Utifrån detta vill vi att förvaltningen återkopplar enligt följande:

- att inventera parkeringssituationen i hela området vilket kopplas mot befolkningsökning, förtätning och förändrat antal parkeringsplatser i området.
- att initiera en diskussion med berörda förvaltningar (Trafikkontoret m.fl.) i avsikt att få till stånd ett ökat antal parkeringsplatser i området.
- Att i samma diskussion med berörda förvaltningar och bolag lyfta fram behovet av att få fler tillfälliga besökare till arenaområdet att ställa sig i befintliga garage istället för som nu på redan överfulla gratisparkeringar i gaturummen i angränsande områden

Lokalt företagande

Nyföretagande och fler arbetsplatser är hög prioritet för Alliansen och en förutsättning för en positiv tillväxt av stadsdelen.

Redan idag är sysselsättning låg i flera av stadsdelens områden och med ett stort antal beslutade och planerade nya bostäder kommer behovet av arbetsplatser att öka starkt. Trafik- och parkeringsfrågor är ofta också av stor vikt ur ett lokalt företagarperspektiv.

Lokala arbetsmöjligheter är även förutsättningen för att befolkningsökningen inte kommer ytterligare belasta redan överfyllda vägar och andra kommunikationer. Vi tror att lokala företagarmråden som t ex Högdalens industriområde bör kunna lyftas fram och utvecklas tillsammans med såväl berörda förvaltningar som med företagarförening.

Stadsdelsförvaltning och Stadsdelsnämndens möjligheter till att påverka och stödja denna mycket viktiga lokala utvecklingen är idag begränsad. Vi tror att en väg till framgång är ett mer aktivt företagarråd där vi politiker är beredda att involvera oss direkt i viktiga lokala företagsfrågor.

Miljö och stadsmiljö

Vår paroll ”Tryggt och snyggt” kommer att fortsätta ligga i fokus under 2014 – precis som det gjort de tidigare åren. Upprustning av parker och slyröjning fortsätter nu i högre tempo. Dialogen med medborgarna måste särskilt betonas i sammanhangen.

I utvecklingen av stadsdelen är det för alliansen viktigt att infrastrukturen ska fungera och att det finns tillgång till gröna ytor. Det handlar om bland annat kollektivtrafik, cykelbanor, återvinningsstationer- och centraler, tillgång till grönområden och gröna ytor mm. Det är viktigt att underhållet av våra grönområden, skogar och parker fortsätter vara prioriterat i stadsdelen. KF:s mål om grön, ren och snygg stad ska öka.

För att utveckla stadsmiljön har KF beslutat om en idéburen stadsförbättring. Innebörden är att staden ska vara lyhörd och positiv till förslag från civilsamhället som går ut på att förbättra stadsmiljön. Vi ger därför förvaltningen i uppdrag att starta detta arbete i stadsdelen med fokus mot möjligheterna att levandegöra offentliga platser inom ramen för vad som anförts i alliansens program för ”Idéernas Stockholm”.

Individ och familj

Alliansen i stadsdelen har tydligt fortsatt att prioritera arbetet för mer förebyggande insatser. Alliansens politik syftar till att ta till vara och stärka barn, unga samt även familjer där barn och unga kan utsättas för risker. Att stärka rättigheter och intressen i samhället, med utgångspunkt från internationell och nationell lagstiftning. Även nationellt har Barnombudsmannen fått ett tydligt uppdrag att inhämta åsikter och erfarenheter från placerade barn och ungdomar, barn och unga som utsatts för våld och andra övergrepp. Metoderna sprids bäst till lokal nivå genom insatser inom ramen för att sprida strategin om ”Att stärka barnets rättigheter”.

För alliansen i stadsdelen handlar det om att vi dels implementerar strategier för att fortsätta vårt arbete med att förebygga men även att tidigt utreda och snabbt sätta in åtgärder. Lika viktigt är att metod och utvärdering blir mer rättssäker. Att vi som första stadsdel i Stockholm också har både FRIDSAM- mot relationsvåld samt mansmottagningen känns väldigt bra. Här igenom visar vi på vikten av att se en helhet när våld förekommer i familjer. Detta unika arbetssätt hoppas vi ska kunna få filialer på fler platser i Stockholm.

Vidare välkomnar vi tillskottet med fler fältassistenter till stadsdelen, som redan i dag har flest fältassistenter än någon annan stadsdel. Vi ser också vikten att fältassistenterna är synliga i alla stadsdelar inom

hela stadsdelsnämndsområdet. Att vi har mobila team uppmuntrar till ökad närvaro i hela stadsdelen.

Äldreomsorg med fokus kvalitet, valfrihet och mångfald

Enskede-Årsta-Vantör ska erbjuda en äldreomsorg där kvalitet, valfrihet och mångfald är ledorden. En ökad valfrihet inom äldreomsorgen leder till att de äldre får bättre möjlighet att själv vara med och påverka hur de vill bo och leva som äldre.

Äldreomsorgen som erbjuds i Enskede-Årsta-Vantör ska kännetecknas av hög kvalitet, mångfald och valfrihet. Det är viktigt att brukarna är delaktiga och införstådda i beslutsprocesser som berör dem.

Omvårdnadsbehoven ska vara väldokumenterade och väl definierade, det ställer krav på en väl fungerande dokumentation hos utförarna. Ett användarvänligt dokumentationssystem är viktigt ur den kvalitativa aspekten. Genomförandeplanerna bör vara väl förankrade hos dem de berör och syfta till att stödja de funktioner som sviktar hos brukaren för att de ska känna sig så självständiga som möjligt. Både brukare och personal skall känna sig trygga vid omvårdnadsarbetet genom kontinuerlig utbildning i ex lyft, förflyttningsteknik och etiska förhållningssätt. Att äldre par inte ska behöva flytta isär om någon behöver omvårdnadsbehov är en självklarhet och en del av valfriheten.

För att främja hälsan hos de äldre i stadsdelen är det viktigt att fortsätta utveckla det fina förebyggande arbetet som görs med bland annat de olika mötesplatser för äldre som erbjuds, t ex caféer, gym och kolloverksamhet. Vi ser gärna att det arbetet utvecklas så fler får möjlighet att känna gemenskap och känna sig behövda.

Volontärverksamhet är en sådan verksamhet som ger människor möjlighet att göra en viktig insats och kan vara en väg bort från ensamhet och den ohälsa det kan leda till.

Det är viktigt att stadsdelen kan erbjuda bra och anpassade boenden till våra äldre. Därför anser alliansen att det är viktigt att tillhandahålla olika boendeformer. Det återspeglas i budgeten för 2014 med fokus mot att ålder och ensamhet ska spela större roll vid biståndsbedömningen. Därför är det viktigt att stadsdelsnämnden innan beslut om omstruktureringar för platser i äldreomsorgen får en genomgripande bedömning och analys för både stadsdelens och hela stadens kommande behov. Stadens budget för 2014 innehåller också

ett uppdrag till äldrenämnden att utreda ett valfrihetssystem bland annat avseende serviceboende, som kan göra det möjligt för äldre att ansöka om t ex servicehus utanför den egna stadsdelen. Detta gör att hela stadens behov som måste beaktas vid boendeplaneringen.

Tillgänglighet

Stockholm ska bli världens mest tillgängliga huvudstad. Enskede Årsta Vantör har här en hel del kvar att göra. Stadens utmaningar berör oss alla, vi är alla eniga om att tillgänglighetsfrågorna ska finnas med i alla aspekter av stadens delar. Allt från boende, resandet och inte minst arbetsmarknad och studier. Därför har majoriteten i staden också varit tydlig med vikten av att arbetet ska genomsyra alla delar.

För oss handlar det vidare om att personer med funktionsnedsättning ska ha samma rätt som andra att leva ett självständigt liv och få ett bra bemötande. Varje person måste mötas utifrån sina förutsättningar och där finns mer att göra, såväl bland stadens anställda som hos allmänheten i stort.

Det är bra att Enskede-Årsta-Vantör har tydlig struktur i arbetet med att involvera funktionshinderrådet i alla beslut. En färsk undersökning, gjord av Arbetsförmedlingen, visar att allt fler personer med funktionsnedsättning tar plats på arbetsmarknaden. I dag är privata företag bättre på att anställa dessa personer än den offentliga sektorn. Samhällsgemenskapen berikas av mångfald.

För majoriteten i stadsdelen är det av stor vikt att inte endast fysiska funktionsnedsättningar finns med i det dagliga arbetet. Ökad tillgänglighet gäller lika mycket för många andra grupper som exempelvis personer med psykiska och även dolda funktionsnedsättningar. Här kan stadsdelen vara mer aktiv i att tillsammans med föreningar och verksamheten sprida kunskap om hur vi kan öka tillgängligheten för alla samt att vara en attraktiv arbetsgivare.

Personal

Personalen i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning är vår främsta tillgång. En god arbetsmiljö där personalen trivs är en förutsättning för att stadsdelens verksamhet ska hålla en hög kvalitet. Delar i detta är t ex ett gott ledarskap, tydliga mål för verksamheten och att kunna påverka sin arbetssituation. Ett led i synen på

personalen som förvaltningens främsta tillgång är en generös friskvårdspeng. Vi i Alliansen anser att det är fortsatt viktigt att fokusera på friskvård på olika sätt, där personalens egna idéer är välkomna.

Ungdomar

Vi i Alliansen gör nu ytterligare satsningar fritidssidan för våra ungdomar i stadsdelen. Vi understryker vikten av att arbeta förebyggande, då vi vet att det ger resultat.

Hagsätra ungdomsgård kommer att få större lokaler och därmed kommer de också ha möjligheter att erbjuda ungdomar fler aktiviteter i ett område som tidvis har präglats av en viss oro. Meningsfulla aktiviteter på en fritidsgård i organiserad form är goda exempel på att arbeta förebyggande.

Våra fältassistenter gör ett mycket gott arbete i stadsdelen., trots att det tidvis kan var ett tufft arbete. Fältassistenter har ett gott rykte hos ungdomarna och med sina kontaktnät med både ungdomar, föräldrar, skola, polis osv har de blivit mycket betydelsefulla i det förebyggande arbetet med ungdomar. Vi är en av de stadsdelar som satsat mest på fältassistenter och nu kan vi med glädje inrätta ytterligare två helt nya tjänster.

Vi kan även med glädje se att vår stadsdel i somras kunde erbjuda mer än 600 ungdomar ett sommarjobb inom stadens regi. Nu tar vi detta med oss och arbetar ännu hårdare mot att åtminstone lika många av stadsdelens ungdomar skall beredas liknande möjligheter till kommande år.

Vi vill även kunna erbjuda en riktad verksamhet med feriearbeten för ungdomar från stadsdelen Östberga utöver vad som finansieras av centrala medel. Stadsdelen har en mängd olika verksamhetsområden vilka skulle kunna utgöra en god inkörsport för unga östbergabor att testa på. Vi ser det som oerhört angeläget att denna stadsdel nu prioriteras inom detta område med ungdomar i fokus.”

Särskild skrivelse från personalföreträdaren Bo Samuelsson,
Läraryrket anmäls till protokollet.

Ärendet

Kommunfullmäktige har fastställt budget för staden. Budgeten är överordnad och styrande för stadens alla verksamheter. Utifrån de mål som kommunfullmäktige fastställer i budgeten finns styrdokument inom olika områden. Vision 2030 är stadens gemensamma långsiktiga vision om hur staden ska utvecklas. Den redovisar stadens långsiktiga mål, vilka utmaningar staden står inför, samt strategier för en långsiktig och hållbar utveckling. Nämndens verksamhetsplan knyter an till stadens långsiktiga mål i vision 2013 och anger inriktningen på förvaltningens verksamhet under 2014.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 27 november 2013.

Dnr 720-2013-1.1.

Beslutsgång

Ordföranden ställde först fråga om återremiss mot att ärendet avgörs idag mot varandra och fann att nämnden beslutat att avgöra ärendet idag. Därefter framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag och förslag från (M), (FP).

Yrkande

Ordföranden Anders Hellström m.fl.(M), ledamoten Lena Kling (FP) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Vice ordföranden Rosa Lundmark (V), ledamoten Magnus Dannqvist m.fl.(S) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättaren Daniel Pollak (MP) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Rosa Lundmark, tjänstgörande ersättaren Lars Sterneby båda (V), ledamoten Magnus Dannqvist, tjänstgörande ersättarna Jimmy Lindgren, Kristina Öberg alla (S), reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

till förmån för det egna förslaget;

1. Nämnden avslår förvaltningens förslag till budget och verksamhetsplan 2014 inklusive aktivitetsplanen i sin helhet och förvaltningen får återkomma med ett förslag enligt våra partiers

reservationer i kommunfullmäktige och vad som framförs i denna reservation.

2. Antalet områdesmöten utökas till sex gånger om året
3. Parkleken Rågdalen ska öka öppethållandet under helger och på sommaren
4. En parkourpark anläggs i Enskede, gärna i Dalen
5. Inga nedskärningar på träffpunkten Flotten i Årsta och övrig socialpsykiatri genom omdisponering av den buffert som finns
6. Ta fram en handlingsplan för att minska barngruppernas storlek
7. Inventera och utbilda personal i förskolan som saknar grundutbildning
8. Öka anslagen till föreningar som sysslar med kultur till barn och ungdomar
9. En ungdomscentral/ungdomsmottagning startas i Vantör
10. Rätten att välja kommunal hemtjänst ska gälla även i Hagsätra och Rågsved
11. En områdesplanering startas för Slakthusområdet
12. Nämnden förordar att Rågsveds friområde blir naturreservat
13. Nämnden verkar för att bygga hyresrätter i Årsta och i andra områden med få hyresrätter
14. En lokal plan tas fram för att minska hemlösheten som är högst i staden
15. Lokal äldreombudsman, klimat-/miljöhandläggare samt kultur-/föreningssekreterare inrättas
16. Miljöhandlingsplanen kompletteras med strategier för att lokalt motverka klimatkrisen
17. I strategin för trygghet skrivs Hyresgästföreningen in som viktig samverkanspartner
18. Parkplanen kompletteras med en trygghetsplan
19. Strategier för att motverka rasism, främlingsfientlighet och intolerans ska finnas i alla verksamheter
20. Rätt till heltid med rimlig arbetstidsförläggning ska erbjudas de som vill ha heltid
21. En friskvårdssubvention införs samtidigt som friskvårdstimmen behålls
22. En riktad låglönesatsning genomförs
23. Medarbetarundersökningen följs upp med åtgärdsplaner som redovisas för nämnden

24. Återkomma med förslag till hur ett fortsatt arbete med en utökad utvärdering och kvalitetssäkring ska vidareutvecklas.
25. Inarbeta ekonomiska incitament i nytecknade avtal vid avtalsbrott
26. Ett upphandlingsreglemente där det ska framgå vilka krav som ska ställas på entreprenörer ska föreläggas nämnden under 2014
27. Verksamheter för vilka avtalet löper ut ska återtas i egen regi
28. Förvaltningsdirektörens delegation avseende avtalsförlängningar återkallas
29. Alla ärenden om avtalsförlängningar föreläggs nämnden för beslut efter utvärdering av verksamhet och avtal
30. Återkomma med en utbildningsplan för utvärdering och avtalsuppföljning
31. Införa en FUT-avdelning som särskilt ska arbeta med kvalitetsfrågor och avtalsbrister

32. Därutöver framförs följande

Privatiseringarna minskar tryggheten och jämlikheten

Nämndens budget gäller all verksamhet som medborgare kan ta del av, men på grund av konkurrensutsättningen styr verksamhetsplanens mål och uppdrag bara cirka hälften. Idag skulle vi behöva två verksamhetsplaner, en för kommunalt och en för privat driven verksamhet. Många beslut fattas i aktiebolagens styrelser istället för i stadsdelsnämnden. Offentlighetsprincipen urholkas. Vinster i välfärden försvinner till skatteparadisen eller i aktieägarnas fickor. Avtal kan förlängas upp till nio år, men nämnden får inte ens vara med och besluta om det. Tryggheten naggas i kanten då insynen för medborgarna blir sämre, vård- och omsorgsboenden kan gå i konkurs och rätten till heltid minskar drastiskt. De som har råd kan köpa sig en guldkantad välfärd genom tilläggstjänster i privata företag. Vi vill ha en annan mer rättvis stad, som ökar tryggheten och jämlikheten.

Vi står för ett tryggare och jämlikare Enskede-Årsta-Vantör

Stadsdelsnämnden behöver en större budget som ger många fler anställda i äldreboenden, gruppboenden, hemtjänst, förskolor, socialtjänst och administration. Vi behöver större offentliga investeringar i klimatåtgärder, bostäder och välfärd för att möta klimathotet, minska arbetslösheten och förbättra välfärden. Idag finns risk för långvarig stagnation med låg tillväxt och hög arbetslöshet, om vi inte får fart på ekonomin. Med våra partiernas budgetförslag i kommunfullmäktige kan vi ta flera steg till

förbättringar för både innevånare och medarbetare. Offentlig konsumtion är klimatsmart och jämställd. Nu blir det bara 1,8 procent i ökning. Det räcker knappt till löneökningar. Samtidigt ska nästan alla verksamheter spara 1 %.

Alla stadsdelar ska vara trygga och spännande. Gröna kilar värnas. Idag bildar segregationen murar mellan stadsdelarna. Utslagning i skolan och arbetslöshet ger otrygghet. Europas fattiga söker sig hit i desperation. Rasismen växer när folk är otrygga. Staden bör erbjuda campingplatser istället för de skjul som människor nu bor i. Vår politik ger mer likvärdig skola. Fler med försörjningsstöd får arbete. Inga unga ska gå långtidsarbetslösa. Komvux bygger ut. Vårdnadsbidraget förpassas till historien. Avgifterna i kulturskolan sänks. Det blir fler kostnadsfria kultur- och idrottsaktiviteter. Fri entré till stadens museer ger alla tillgång till kulturarvet. En generösare biståndsbedömning gör att fler äldre kan bo tryggt på servicehus, Ingen ska behöva dö i avvaktan på rättstvister i förvaltningsrätten.

Bostadsbristen ska byggas bort och utförsäljningen av allmännyttan stoppas. Vi behöver fler klimatsmarta hyresrätter som låginkomsttagare och unga har råd med. Nya bostäder ska byggas i kollektivtrafiknära lägen och på hårdgjorda ytor, så att de unika kvaliteterna i stadsdelarna förstärks. Behovet av förskolor, gruppboendestäder, äldreboenden, kultur, idrott, mötesplatser och lokaler för småföretag ska prövas i detaljplanerna. Våra centrum behöver bli tryggare och bli mer levande. Nämnden ska ta initiativ till samarbete med centrumägare, bostadsbolag, företagarföreningar, föreningsliv och boende. I strategin för trygghet skrivs hyresgästföreningen in som viktig samverkanspartner. Vi handlar bara med företag som betalar skatt, har kollektivavtal och som värnar mänskliga rättigheter och miljö.

Enskede-Årsta-Vantör tar täten för klimatet och miljön

Vi ska ställa krav på klimat- och miljösmart byggande som lågenergihus, stopp för stål och betong som byggmaterial etc. Självklart ska vi vara föregångare i återvinning av matavfall i flerfamiljshus. Ett kluster i Högdalen för klimat-, miljö- och energifrågor står högt på listan. Mer vegetarisk och mindre animalisk mat på förskolor och boenden är viktigt. Kött från industriell nötboskapsuppfödning undviks till förmån för fisk, får, ren och vilt. Mat ska lagas i kök på förskolor, gruppboendestäder och

äldreboenden för bättre smak, mindre biltrafik och hemlik miljö. Vi ska minst ha 40 procent ekologisk mat. Alla enheter ska arbeta för minsta möjliga miljöpåverkan. När anställda behöver bil ska bilpool vara förstahandsalternativet. En plan tas fram för att kraftigt minska kväveutsläppen och öka bindningen av CO₂, till exempel för byggnader, trafik och mat. Vi vill uppmuntra stadsodling och plantera fler träd och bärbuskar. En klimat- och miljöhandläggare anställs för utveckling av dessa frågor. Vi ska samarbeta med landstinget så att fler kan välja gång, cykel och kollektivtrafik. Parkvägar och cykelbanor rustas och underhålls även på vintern. Vi behöver bygga Spårväg Syd, förlänga Hagsätralinjen till Älvsjö och se till att Östberga får täta kommunikationer. Stadsplanering som ökar bilkörning på bekostnad av viktiga grönområden är klimatfientlig.

Medborgarna blir allt mindre nöjda med parkskötseln. Andelen nöjda har sjunkit från 58 till 54 % sedan 2011. Eftersatta områden måste åtgärdas. Ambitionsnivån i våra parkplaner behöver höjas. Vi måste skärpa uppföljningen, genom fackmässig bedömning som komplement till brukarundersökningar. Visionen om ett livligt vattenflöde i Årstaskogens bäckravin måste förverkligas. Och äntligen ska Årstaskogen och Älvsjöskogen bli naturreservat. Bildandet av naturreservat ska styras av natur- och rekreationsvärden och inte av socioekonomisk status. När engagerade Vantörsbor kämpar för naturreservat i Rågsveds friområde är majoriteten ointresserad. Skogsstyrelsens naturvärdesstudie har visat att upp till 80 procent av marken är nyckelbiotoper. Över 40 rödlistade arter finns i området, visar en annan undersökning. Så även Rågsveds friområde måste bli naturreservat. Medborgarmöten om skötseln av naturområdena ska prövas för att öka dialogen med de boende.

Medborgarnas engagemang gör samhället bättre

Ett brett engagemang lägger grunden för ett samhälle där alla känner sig delaktiga. I avvaktan på att nämnden delas föreslår vi minst sex områdesmöten per år för att öka kontakten med medborgarna. Idag kommer medborgare till öppna möten främst för att diskutera stadsmiljö eller protestera mot förslag i facknämnderna. Vi föreslår årliga besök inte bara av stadsbyggnadskontoret utan även av kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen, trafikkontoret och utbildningsförvaltningen. Medborgarnas kunskap ska tas tillvara i områdesplanering och

omvänd planprocess. Vi vill snarast starta områdesplanering för Slakthusområdet, så att medborgarnas förslag och viktiga perspektiv kan tas tillvara i den komplexa planeringen. Barnperspektiv, genusperspektiv och tillgänglighetsperspektiv ska finnas. En hbtq-policy ska tas fram i Enskede-Årsta-Vantör och gälla alla verksamheter oavsett regi. Förvaltningen ska i ha ett könsneutralt förhållningssätt till medborgarna i sin verksamhet.

Brukarinflytandet ska stärkas genom brukarrevisioner, vetorätt mot privatiseringar etc. Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättningar ska gälla även privat drivna enheter. Pensionärsråd och funktionshindersråd ska kunna komma in tidigt i beslutsprocessen, för att ha en realistisk möjlighet att påverka besluten. Gemensamma seminarier med råden och nämnden bör prövas.

God arbetsmiljö ger bra verksamhet

Nämnden har det yttersta arbetsmiljöansvaret och ska följa arbetsmiljön lika noga som ekonomin. Bemanning, organisation, medbestämmande och ledning är viktigt för en hälsosam arbetsplats. Medarbetarundersökningen 2013 visar problem i vissa verksamheter. Fler än förra året svarar att alla inte kan säga vad de tycker (12 % jämfört med 11 % 2012). Orsakerna måste analyseras. Nämnden bör få återkoppling av handlingsplaner för enheter med låga resultat. Politiken får konsekvenser för arbetsmiljön. Målet att minska administrationen har ökat den administrativa bördan för socialsekreterare och biståndsbedömare. Följden har blivit sämre psykisk arbetsmiljö. Personalomsättningen inom försörjningsstöd måste minska. Det är viktigt att socialsekreterarna får möjlighet att arbeta socialt. För att anställda i äldreomsorgen ska orka arbeta till 65 år vill vi prova kortad arbetstid. Idag är det arbete varannan helg och upp till 12 timmar per pass. Arbetsmiljön är för hård. Heltid med rimlig arbetstidsförläggning ska vara en rättighet, deltid en möjlighet. Vi vill införa vikariepooler för bättre vikarietäckning. Sjuksköterskornas arbetsmiljö behöver också uppmärksammas. Medarbetare har rätt till rehabilitering efter gedigna utredningar, där de varit delaktiga. Alla ska kunna ta ut friskvårdstimmen på arbetstid plus få en friskvårdssubvention. Exempelvis har stadsledningskontoret friskvårdstimme plus 1000 kr i friskvårdssubvention. All personal ska ha adekvat utbildning och få vidareutbildning. Kompetensutvecklingsplaner ska följas upp. Språkkunskap ska värdesättas och anställda kunna läsa svenska på arbetstid. Alla ska kunna hålla sig ajour med forskning och

metodutveckling, så att verksamheten alltid är kunskapsstyrd. Det behövs även en låglönesatsning i de kvinnodominerade låglöneyrkena.

Jämlik och trygg förskola kräver resurser efter behov

I förskolan läggs grunden för det livslånga lärandet, kunskap i svenska och språkutveckling för flerspråkiga barn. Läroplanens syn på kunskap och läroprocesser ska genomsyra förskolan, som ska arbeta aktivt med jämställdhet, demokrati och miljö. Barn ska få lära sig simma, cykla, åka skridskor och ta del av professionell kultur. Den pedagogiska röda tråden ska stärkas mellan förskola och skola. Övergången till skolan ska fungera bra för alla barn. Möjlighet att starta finskspråkig grupp utreds. Förskolornas behov av direkt verksamhetsstöd exempelvis via förskolepsykolog utvärderas. Socioekonomiska resurser fördelas efter barns socioekonomiska behov, eftersom förskolan ska ha en kompensatorisk roll. Idag används en del av de socioekonomiska resurserna till verksamhet som även vänder sig till barn i stadsdelar med lågt socioekonomiskt index. Om pengarna som är lika för alla barn inte räcker, ska pengar inte omfördelas från socioekonomiska resurser, utan nämnden får väcka frågan hos kommunstyrelsen. Barn i behov av särskilt stöd ska alltid få individuella behov tillgodosedda, oavsett fördelningsmetod. Om resurserna inte räcker får frågan väckas hos kommunstyrelsen.

Det är ett tecken på att allianspolitiken inte räcker när andelen förskollärare sjunker istället för att öka. Andelen förskollärare ska vara lägst 41 %, dvs. samma som staden och inte tre %-enheter lägre. Rekrytering av förskollärare och utbildning av barnskötare, särskilt de som saknar grundutbildning prioriteras, liksom utbildning av mentorer och handledare inom verksamhetsförlagd utbildning. Vi vill därför utöka ramen för fortbildning och riktade kvalitetssatsningar. En sådan satsning gör det också lättare att hålla målen för barngruppernas storlek. Utifrån barnperspektiv ska målet 4,9 barn per personal hållas på alla enheter, inte bara som ett snitt för alla förskolor. Samma gäller målet 14 barn i småbarnsgrupper och 18 barn i grupper för äldre barn. Andra åldersindelningar ska inte ge större grupper. Målet för antal barn per grupp ska stå kvar vid 15,8 och inte höjas till 16. Utvärderingen får visa om barnomsorg på obekvämt arbetstid på samma förskola oavsett föräldrars arbetstider ska införas på fler förskolor. Barnomsorgsgarantin ska hållas. Nya förskolor ska ha

tillagningskök och pedagogiska gröna gårdar. Både inomhus- och utomhusytan per barn ska redovisas. Där det är låg inskrivning i förskolan inleds uppsökande verksamhet.

Mötesplatser för barn och unga ökar tryggheten

Öppna förskolor, parklekar och fritidsgårdar är viktiga sociala och pedagogiska mötesplatser. Det är viktigt att verksamheterna finns där behoven är störst. Flytten av öppna förskolan i Stureby har exempelvis kraftigt ökat antalet besök. Att öppna förskolan i Rågsved haft en tillfällig lokal i Högdalen i två och ett halvt år har kraftigt försämrat möjligheterna för barnfamiljer att hitta till verksamheten. För att öppna förskolan ska fungera förebyggande krävs att den får en permanent och bra lokalisering. Parklekar och lekparkar är uppskattade men behöver rustas upp, bland annat Backen i Östberga och Bandängen. Den nya parkplanen ska förenas med en trygghetsplan för stadsdelens parker och en ökad investeringsbudget. Medborgarförslaget om att utveckla Bandängen för alla åldrar och ökad biologisk mångfald vill vi förverkliga. Parkleken Rågdalen måste också kunna ha öppet på helger och under sommaren, för att möta behoven i området.

Fritidsgårdarna ska vara lika attraktiva för flickor som för pojkar och tillgängliga för unga med funktionsnedsättningar. Idag är det oftast pojkar som medvetet väljer att vara på fritidsgårdar och de tar också mer plats i verksamheten. Nämnden ska ta ansvar för att fritidsgårdarna fyller behoven. Idag ser vi en utveckling där bostadsföretag öppnar fritidsgårdar, vilket är ett tecken på brister i samhällets ansvar. En plan bör tas fram för att göra Rågsveds och Årsta fritidsgård fullt tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar. All personal ska ha god utbildning på våra fritidsgårdar. Parklekspersonal bör ha en utbildning som är anpassad för den yngre målgruppen, barn.

Vi vill även skapa mötesplatser för äldre tonåringar och unga vuxna, vilket inte minst efter vårens sociala oroligheter har visat sig vara ett behov i exempelvis Östberga, Dalen och Vantör. En möjlighet är att samlokalisera mötesplatser med ett utökat Community Center till Östberga och Dalen. Alla barn 9 -16 år som söker ska kunna få en kolloplats. Kolloverksamhet ger barn möjlighet att få klara sig utan vårdnadshavare och bredda det sociala nätverket. Konsumentinformationen till unga ska utökas. Det ska vara inskrivet i alla verksamhetsplaner att ett aktivt arbete

ska bedrivas mot rasism, främlingsfientlighet och intolerans och att handlingsplaner ska utarbetas för detta.

Kultur och föreningar gör Enskede-Årsta-Vantör spännande

Ett starkt lokalt kultur- och föreningsliv gör våra stadsdelar upplevelserika och spännande. Tyvärr har våra innevånarens nöjdhet med Stockholms kulturliv minskat från 80 till 76 % sedan 2011 enligt medborgarundersökningen. Både barn och unga och vuxna i Enskede-Årsta-Vantör är mindre nöjda med att ta del av och skapa kultur än i flera andra förorter. Lokala teatrar kämpar för sin överlevnad. Fria teatern är en av de teatrar som kämpar för att ha en bra verksamhet, trots minskade anslag från alliansen i kulturnämnden. Våra innevånare ska kunna skapa och uppleva kultur oavsett plånbok och vi ska inte vara sämre än andra stadsdelsområden. Barn och unga ska kunna skapa och uppleva kultur oavsett föräldrarnas ekonomi. Kulturhuset Cyklopen har med ideella krafter ökat det kulturella utbudet i Vantör. Lokala kulturella initiativ berikar våra områden. Det gäller i högsta grad även föreningslivet, som har en viktig demokratisk roll. Vi vill inrätta en anställning som kultur- och föreningssekreterare för att stödja verksamheterna och föreningarna i att utveckla kulturella aktiviteter och öka kontakterna med kulturlivet.

Socialtjänsten ska trygga bra och jämlika levnadsförhållanden

Fortfarande fattas resurser för att leva upp till socialtjänstlagen. Barn och ungdom får en viss budgetförstärkning, men den räcker inte. Besparingar i miljonklassen krävs, vilket inte får stå i strid med barns bästa. Vi har stora sociala problem i området. Anmälningar strömmar in. Många förlängningar av utredningstider tas upp i sociala delegationen. Den utökade och välbehövliga uppföljningen av placerade barn kräver mer personal. Trots bra metoder i öppenvården måste en del barn och unga placeras. Det är viktigt att kartlägga vilka barn och unga som öppenvården har svårt att klara, för att inte fördröja nödvändiga placeringar. Nämnden måste noga följa hur kvaliteten och den nya organisationen fungerar under 2014.

Att lyckas i skolan är en stark skyddsfaktor. Skolsamverkan är mycket viktig, särskilt med skolor där kunskapsresultaten är låga och där utbildningsnämnden måste öka sina insatser. Det är bra att fältassistenter ska arbeta mer med mellanstadiebarn och yngre tonåringar, särskilt i prioriterade områden som Dalen.

Stockholmsenkäten 2014 kommer att visa om ökningen av narkotikaanvändningen hos pojkar i åk 9 har stoppats. Det förebyggande arbetet mot ohälsa måste utökas. Vi anser att det behövs en ungdomscentral i Vantör med tillgång till barn- och ungdomspsykiatri, friskvård, dietist, studie- och yrkesvägledare etc. Vi välkomnar satsningen på att motverka relationsvåld, men vill lyfta behovet av samverkan med landstinget för en mer sammanhållen hjälp. Verksamheten måste få en permanent finansiering och inte vara beroende av projektpengar och att övriga individ- och familjeomsorg skjuter till resurser.

I ett läge där brukarorganisationer lyfter behovet av att förverkliga psykiatrireformen måste vår socialpsykiatri skära 1,9 mnkr. Det är inte acceptabelt. Vi föreslår en omDispositionering av den buffert som avsatts, så att Flotten, boendestödet och sysselsättningsverksamheterna inte behöver skära ned eller vakanshålla anställningar. Vi skulle gärna se att arbete i sociala kooperativ erbjuds för personer inom socialpsykiatrin. Nämnden bör informera staden centralt om de negativa konsekvenserna av att ersättningen till boendestödet minskar med 0,9 %.

Inga satsningar görs heller på missbruksvården. Det är oroande att samarbetet med Capio om beroendemottagningen inte gett nödvändiga insatser för personer med samsjuklighet. Självfallet ska inte insatser för dessa personer trängas undan av lättare behov, samtidigt som samhället måste satsa på att även nå dolda missbrukare. Vi saknar fortfarande en lokal plan mot den sedan 2006 ökade hemlösheten. Vi har flest hemlösa, även yngre. Möjligheten att få försöks- och träningslägenheter minskar genom ombildningar och försäljningar, högre krav på hyresgästerna och att hyresvärdarna tvekar att godkänna fler lägenheter i Bandhagen och Högdalen. Problemen har ökat genom att hemlösa EU-medborgare bosatt sig i skjul och husvagnar i Högdalen. Staden centralt måste erbjuda värdigare boende för dessa människor.

Rätt till arbete och ekonomisk trygghet

Budgeten ökar bara med 0,4 mnkr samtidigt som det finns ett underskott om 3,8 mnkr bland annat på grund av kostnader av en allt mer akut bostadsbrist. Med våra partiets politik skulle betydligt flera personer med försörjningsstöd få ettåriga visstidsanställningar i staden och försörja sig själva. Det är en vinst både för individen och för staden. Fler skulle kunna läsa på Komvux. Vi skulle inte ha

utarmat bostadsmarknaden på billiga hyresrätter i allmännyttan. Ekonomiskt bistånd ska fördelas i eget anslag, eftersom det är en lagstadgad rättighet. Idag har socialsekreterarna svårt att hinna arbeta socialt, vilket också försämrar deras arbetsmiljö. Det måste alltid finnas resurser att tillämpa ett barnperspektiv, att förebygga att familjer vräks och att motivera till förändring. Alla som har försörjningsstöd ska kunna få SL-kort, och inte vara fångar i sin stadsdel. Personer med långvarigt bistånd ska uppmärksammas, till exempel om de behöver tandvård och dator. Det är fel väg att gå när staden sänker anslaget för arbetsmarknadsinsatser och förlitar sig på Söderortsvisionen. Community center för unga som varken arbetar eller studerar behövs både i Rågsved, Östberga och i Dalen. Vi ska också erbjuda bättre insatser för kvinnor som står mycket långt från arbetsmarknaden. Lyckade projekt som LIKA-modellen i Hässelby kan vara ett föredöme. Staden centralt bör höja ordinarie budget så att alla 6 -19 år oberoende av funktionsförmåga kan få feriejobb.

Personer med funktionsnedsättning ska kunna leva som andra
Självbestämmande är utgångspunkt för att människor med funktionsnedsättningar ska kunna leva som andra. Många blir kraftigt begränsade i sin vardag när assistans ersätts med hemtjänst. Ledsagning och kontaktperson ska finnas oberoende av boendeform och stadsdel. Ledsagning under semester ska inte försämras. Bemanningen i gruppboheter ska vara tillräcklig, så att god levnadsnivå uppnås. Fritiden behöver förbättras för utvecklingsstörda som bor i gruppboheter. De 65–67-åringar som vill ska kunna fortsätta i daglig verksamhet. Professionella kulturupplevelser ska erbjudas minst två gånger om året för de som bor i gruppboheter. Insatser ska samordnas, så att inga behov faller mellan stolarna. Bristen på boheter är akut. Ett minimikrav är att de kommunala bostadsbolagen bygger gruppboheter och serviceboheter. Behovet ska prövas i varje projekt som nämnden yttrar sig över. Det ska inte heller vara så att nya gruppboheter innebär att befintliga handikapplägenheter och anpassade lägenheter minskar, vilket är en risk i projektet på Handelsvägen. Dessutom ska människor få säga nej till konkurrensutsättning av sin egen gruppboheter.

Äldre och anhöriga ska vara trygga med en jämlik äldreomsorg
Äldreomsorgen är underfinansierad sett till de äldres behov och de anställdas arbetsmiljö. Personaltäthet, friskvård och utbildning

måste förbättras. En lokal äldreombudsman inrättas för hjälp att överklaga m.m. Äldres självbestämmande är vår utgångspunkt. Äldre ska kunna påverka innehållet i hemtjänsten, vem som ger hjälp och hur den utförs. Vi vill införa hemtjänst med förenklad biståndsbedömning. Större delen av äldreomsorgen utförs utan lön av anhöriga, främst kvinnor. Anhörigstöd ska vara frivilligt, och därför behöver hemtjänsten förbättras. Mer tid måste ges till matlagning och utevistelse. Gångtider och tid för dokumentation, medicindelegering, internutbildning, arbetsplatsträffar etc. ska räknas in i hemtjänstens ersättning. Kommunal hemtjänst ska finnas även för äldre som bor i Rågsved och Hagsätra. Att företag som får sälja tilläggstjänster med rut-avdrag ges en gräddfil kan vi inte ändra lokalt. Men redan vid biståndsbedömningen kan äldre informeras om att de kan få all hjälp från kommunen om de vill, även om det finns underentreprenörer. ”Mormors-lotteriet” avskaffas och alla som inte vill välja utförare ska erbjudas kommunal hemtjänst.

Det ska finnas genus- och hbtq-kompetens i verksamheten. Fixartjänsten ska gälla från 67 år. Äldreomsorgen värnas mot privata utförare som sätter vinst före äldres bästa. Vård- och omsorgsboenden ska erbjuda fysisk träning flera gånger i veckan. Äldre ska ha möjlighet till professionella kulturupplevelser minst två gånger om året. Servicehusen ska vara kvar. När Enskede Nya Servicehus nu är tillbaka i egen regi ska vi visa att verksamheten blir bättre. Bedömningen av rätt till servicehus ska bli mer generös. Hög ålder och upplevd oro och ensamhet ska räcka som bifallsgrund. Stadsdelsnämnden ska införa en bemanningsgaranti där det fastställs en lägsta bemanning som ska finnas på boendena, oavsett regi.

Verksamhetsplan för upphandlad verksamhet

Verksamhetsplanens ambitioner och målformuleringar omfattar endast 40-45 % av stadsdelsnämndens budget med ett spann om 0-75 % exklusive nämnd- och förvaltningsadministration. Resterande del är idag in-tecknat i olika avtal med privata företag och föreningar i varierande längd. Den ordinarie verksamhetsplanen blir allt mindre styrande för den kommunalt finansierade men privat utförda verksamhet som nämnden har det yttersta ansvaret för. Så länge denna politik bedrivs ser vi därför ett behov av två verksamhetsplaner, en för kommunalt driven och en för privat driven verksamhet.

De borgerliga partierna har under de senaste sju åren systematiskt sålt ut stora delar av den kommunala driften och verksamheten till privata aktörer. Denna situation ställer helt nya krav på både nämnd och förvaltning. Från att ha administrerat, budgeterat och planerat egen verksamhet ska nu i stort sett all utförarverksamhet upphandlas och granskas årligen. Det påverkar både politikerrollen och tjänstemannarollen. För att möta de nya kraven behövs löpande och kvalificerad kompetensutveckling för nämnd och medarbetare som arbetar med upphandling och uppföljning.

Det är viktigt att det finns kommunal verksamhet för att klara våra mål om ökad kvalitet i välfärden, lokal demokrati och hållbar utveckling. Då kan nämnden påverka och utveckla verksamheten med hänsyn till de behov som finns, utan att vara uppbounden i långsiktiga avtal. Den kommunala verksamheten kan kompletteras av andra framförallt icke vinstsyftande driftsformer som tillför ett mervärde för medborgarna.

För de borgerliga är det viktigast att privatisera gemensam välfärd så mycket som möjligt och så billigt som möjligt och överlämna till marknadskrafterna att styra över utvecklingen av nämndens verksamheter. Vi har sett baksidan av detta i vårt område, när förskolor och hemtjänst har sålts till underpris och miljontals kronor årligen försvinner ur nämndens budget till privata företag.

Medborgarna drabbas genom att inte längre kunna anlita kommunal hemtjänst i vissa stadsdelar. Kvaliteten har kunnat försämrats i flera privata förskolor utan att staden har kunnat ingripa på ett effektivt sätt. Vi vill stoppa fortsatt konkurrensutsättning, så att det ska finnas kvar kommunala verksamheter. Om upphandling övervägs ska brukarnas vilja väga mycket tungt. Människors hem ska aldrig upphandlas mot deras vilja.

Non-profit-drift är det enda sättet att garantera att alla skatter som tillförts verkligen går till verksamheten och att verksamheten drivs med boendes bästa för ögonen och inte av möjligheten till privat vinst. Vi konstaterar att så länge nuvarande lagstiftning består är kommunal regi den enda driftsformen som garanterar alla rättigheter för allmänhet och anställda, dvs. allmänhetens insyn liksom kollektivavtal och grundlagsskyddad meddelarfrihet för anställda. De anställdas rättigheter i andra driftsformer är därmed sämre än kommunen vad gäller lön, tjänstepension och ersättning för övertid liksom medbestämmande, fackligt arbete och styrelserepresentation.

De fackliga organisationernas krav om meddelarfrihet, följsamhet till ILO:s kärnkonventioner, allmänhetens insyn enligt kommunallagen, antidiskrimineringsklausul etc. avslås också regelmässigt i MBL-förhandlingar. De rättigheter som anställda och allmänheten har i verksamhet i kommunal drift kan således inte garanteras i privat drift.

Vi har under de senaste åren sett resultatet av utförsäljningen av olika omsorger och med det de stora bristerna inom äldreomsorgen, Koppargården i Hässelby-Vällingby och Enskede Nya Servicehus i vår stadsdel samt Hemmet för Gamla i Skarpnäck. Boenden drivna av skatteflyktsbolaget Carema, av marknadsföringsskäl omdöpt till Vardaga; där de äldre får lida för att ge så hög avkastning som möjligt som förs ut ur landet. Skattepengar som om de varit kvar i verksamheten kunnat ge de äldre en betydligt bättre omvårdnad och en tryggare och mer tillitsfull ålderdom. Vi förutspådde i verksamhetsplanen inför 2013 ett nära förestående namnbyte vilket nu genomförts men i sak inte kommer göra skillnad för de äldre. Huruvida riskkapitalföretaget kommer att leva upp till sina löften vet nämnden inte förrän efter flera års uppföljningar. Tyvärr når flera utförare aldrig upp till sina mervärden, vilket gör att tilltron till omfattande löften blir svag. Genomgående i alla granskningar under verksamhetsåret är att samma påpekanden återkommer år ut och år in, så långt bak i tiden som fyra till fem år utan att majoriteten vidtar några åtgärder. Vi anser att det ska skrivas in i avtalen att ersättningen sänks när avtalen inte uppfylls fullt ut. Om avtalen inte är helt uppfyllda när beslut ska fattas om förlängning, ska principen vara att avtalen sägs upp. Granskningen ska vara hårdare och avtalen ska sägas upp för privata utförare som inte uppfyller kraven. Avtalsförlängningar ska beslutas av nämnden och inte av tjänstemän. Det är av stor vikt att de fackliga organisationernas kunskap tas till vara i uppföljningen av entreprenader.

Kvaliteten i kommunalt driven verksamhet ska följas upp lika noggrant som i privat driven verksamhet. Alla verksamheter som betalas av Stockholms stad ska ha mycket god kvalitet. Med den stora andel privat verksamhet som finns idag krävs särskild kompetens för uppföljning och utvärdering. Det är även viktigt att skilja beställare, upphandlare och utvärderare åt i avtalsuppföljningen. Omorganisationen av förvaltningen 2012 har varit ett stort steg i rätt riktning. Utvärderingarna har kvalitativt blivit mycket bättre. Dock återstår ett flertal åtgärder för att riktigt vässa verksamheten. Vi är av den uppfattningen att

Justerare

Utdragsbestyrkande

avtalsuppföljning och granskning måste skiljas än tydligare åt än vad som är fallet idag, bli mer stringenta och utgå från ett tydligt brukarperspektiv.

Att förvaltningen efter oppositionens påpekanden gör en mer samlad granskning av verksamheterna, där alla protokoll från de som granskat verksamheterna redovisas både med externa bedömningar och med brukar- och anhörigenkäter är bra. Deltagande observation och uppföljning genom granskning på plats istället för att lita till utförarens egna uppgifter om att avvikelser är åtgärdade genomförs i större utsträckning på vårt initiativ. Dock återstår en än mer kvalificerad granskning med skarpare konsekvenser och åtgärder gentemot utförarna vid brister. Förvaltningen får därför i uppdrag att återkomma med förslag till hur arbetet med utökad utvärdering och kvalitetssäkring ska organiseras. En sådan FUT-funktion har i uppgift att följa upp och utvärdera avtal samt förelägga nämnden granskningar med förslag till åtgärder vid eventuella brister. Denna funktion för privata utförare finansieras genom att de utförare som granskas får betala för den egna granskningen. Därutöver ska FUT-funktionen finansieras med viten från privata utförare som inte uppfyller kraven. Idag bidrar privata entreprenörer/aktörer inte till nämnd- och förvaltningsadministration, till skillnad från våra egna enheter. I alla avtal ska följsamheten till samtliga relevanta förändringar i nationella riktlinjer, lagstiftning etc. skrivas in utan ekonomisk kompensation. Kompensation kan utgå i särskilda fall efter förhandling. Personalens meddelarfrihet i nivå med den som gäller för offentligt anställda, en skarpare anti-diskrimineringsklausul och krav på kollektivavtal med tillämpliga fackliga organisationer ska alltid skrivas in i avtalen. Samtliga krav ska även omfatta eventuella underleverantörer. Avtalen ska kompletteras med en miljöplan, där det tydligt ska framgå hur entreprenören förbinder sig att följa stadens miljöplan.

Ett upphandlingsreglemente behöver också införas, med fokus på förfrågningsunderlagets kvalitet, demokratiskt inflytande, krav på miljöpåverkan och arbetsförhållanden samt med tydliga och uppföljningsbara klausuler om antidiskriminering och meddelarfrihet. Med nya EU-direktiv öppnas nu möjligheten ytterligare att ställa sociala krav i upphandlingar vilket nämnden ska använda aktivt. I lämpliga fall vill vi exempelvis ställa ska-krav om feriejobb och anställningar av långtidsarbetslösa.”

Reservation

Tjänstgörande ersättaren Daniel Pollak (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

” 1. Att avslå förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget för år 2014

2. Att återremittera budgetunderlaget till förvaltningen för omarbetning med Miljöpartiets budgetförslag i kommunfullmäktige för 2014 som grund

3. Samt att därutöver anföra följande:

I Miljöpartiets budgetförslag i kommunfullmäktige finns 646,9 Mkr mer än i den moderatledda majoritetens budget för stadsdelarna. Av dessa är 215 Mkr resurser som förs över från Arbetsmarknadsnämnden till Arbetsmarknadsåtgärder i stadsdelsnämnderna.

Miljöpartiets förslag till budget skulle innebära en betydligt högre service till medborgarna och en större trygghet och kontinuitet i verksamheterna för både brukare och personal. Miljöpartiets indikatorer styr också stadens verksamheter i en grönare riktning.

Alla utförare av välfärd ska ha som främsta motiv att bedriva en högkvalitativ verksamhet - inte att dela ut vinst - och drivas av ett socialt och samhälleligt engagemang.

Idag bedrivs många nödvändiga och grundläggande kommunala verksamheter i projektform, bland annat arbete för kvinnofrid och missbruksförebyggande arbete. De mest lyckade och angelägna projekten bör efter projektidens slut omvandlas till ordinarie verksamhet.

Klimat och miljö

För att Stockholms stad ska kunna uppnå högt satta klimatmål, målen i miljöprogrammet och vattenprogrammet samt bidra till att uppnå Sveriges miljö kvalitetsmål behöver miljö- och klimatkompetensen stärkas på stadsdelsförvaltningarna. Ett aktivt klimat- och miljöarbete ska bedrivas inom varje stadsdelsförvaltning.

Satsningar på inköp och servering av ekologiska och närproducerade livsmedel ska göras. Andelen ekologiska livsmedel ska vara 50 procent år 2015. Hotade fiskarter ska inte serveras på förskolor, skolor och äldreboenden. Alla stadens verksamheter ska minska sin köttkonsumtion, exempelvis genom att införa en vegetarisk dag i veckan på sina matsedlar. De totala inköpen av kött till stadens förskolor och skolor ska minska med 20 procent för år 2014 jämfört med år 2011.

Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med trafik- och renhållningsnämnden införa insamling av matavfall i alla verksamheter som hanterar mat. Kommunens verksamheter ska vara ett föredöme. Insamlat matavfall ska användas som råvara vid biogasproduktion.

Stadsdelen ska prioritera arbetet med energirådgivning inom förvaltningens egna verksamheter samt mot företag och hushåll. Stadsdelens verksamheter ska i största möjliga utsträckning tillgodose sina bilbehov via bilpooler. Stockholm ska vara ledande i Sverige när det gäller att hushålla med energi och investera i förnyelsebara energikällor.

Arbetet med policy för upphandling bör vidareutvecklas, särskilt med fokus på förfrågningsunderlagens kvalitet, miljökrav samt med tydliga och uppföljningsbara antidiskrimineringsklausuler. Ett av de miljökrav som ska ställas är att inga dubbdäck får användas av dem som utför transporter. Staden ska också säkerställa att leverantörer inte flyttar vinster till så kallade skatteparadis för att undkomma skatt.

Genom internationaliseringen har frågan om hur olika produkter påverkar stockholmarna som konsumenter blivit än mer aktuell. Många undrar exempelvis hur de ska göra med pensionen, vilket elbolag de ska välja och många vill kunna utnyttja sin konsumentmakt. Satsningar på konsumentvägledningen ska öka.

Bostad

När det gäller byggplaner ska staden arbeta för ett medborgarinflytande som sträcker sig längre än de krav som ställs inom Plan- och bygglagens ramar. Att inkludera fler medborgare i framtidens Stockholm är resurskrävande men resulterar i att fler lokala aspekter uppmärksammas och tas med i planarbetet. En

planprocess ska alltid föregås av en medborgardialog. På så sätt ges invånare möjlighet att redan i ett tidigt skede få delta i planprocessen. Synpunkter från stadsdelsnämnder och organisationer ska beaktas. I områden och stadsdelar med många människor med annan etnisk bakgrund än svensk måste stadsbyggnadskontoret använda sig av översättare och tolkar. Metoder för att fånga upp grupper som aldrig kommer till tals när det gäller stadsbyggnadsrelaterade frågor måste också utvecklas.

Barnperspektivet ska in i stadsplaneringen och metoder för att inkludera barn och deras tankar i stadsplaneringen ska utvecklas. Hänsyn ska tas till barns och ungdomars behov av lek och idrott och mark för idrottsändamål ska tidigt reserveras. Barnperspektivet är viktigt också när det gäller personer och familjer med osäker bostadssituation. Barnfamiljer ska inte vräkas från sina hem.

Förskola

Barngruppernas storlek ska minska till högst 14 barn i småbarnsgrupperna och 18 barn i storbarnsgrupperna. Antal barn per vuxen i förskolan ska minska. Dessutom är det viktigt att hålla nere förskoleenheternas storlek. Förskolan har en unik möjlighet att motverka befästandet av stereotypa könsnormer, heteronormativitet och rasism. Alla förskolor ska ha personal med genuspedagogisk utbildning. Förskolan ska ha ett interkulturellt förhållningssätt, vilket innebär att varje pedagog ser alla språk och kulturella perspektiv som viktiga. Alla barn ska garanteras stöd så att de ges samma möjlighet att utveckla kulturell identitet samt förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt eller sina modersmål.

Skadliga kemikalier som finns i förskolan ska fasas ut. Barn är särskilt utsatta och känsliga för farliga kemikalier. Endast produkter som är säkra ska användas – barnperspektivet och försiktighetsprincipen måste gälla. Inköp av varor med potentiellt skadliga ämnen ska helt undvikas. Stockholm ska ha som mål att samtliga kommunala förskolor ska vara miljödiplomerade och fria från gifter senast 2021.

Rutiner ska finnas för att tidigt upptäcka barn som riskerar att fara illa. Det kan röra sig om barn till missbrukande föräldrar, barn till psykiskt funktionsnedsatta eller barn som far illa på grund av föräldrars olika problem. Det behövs mer tidiga och förebyggande insatser. Miljöpartiet stärker i sitt budgetförslag den sociala barn-

och ungdomsvården i stadsdelsnämnderna med 70 Mnkr, och ökar även tillgången på missbruksvård.

Äldreomsorg

Miljöpartiet satsar mest av alla partier i kommunfullmäktige på äldreomsorgen, ungefär en kvarts miljard mer jämfört med förra årets budget eller 165,8 Mnkr mer än alliansen för 2014.

Biståndsbedömningen ska göras generösare, idag nekas gamla plats på servicehus trots att det finns tomma platser. Det finns en ökad efterfrågan på kategoriboenden, exempelvis med inriktning på kultur, språk och hbt. Önskemål att starta äldreboenden som sociala företag ska bejakas. Maten som serveras inom äldreomsorgen ska vara vällagad, hälsosam och god, helst lokalt tillagad och ekologisk. Social gemenskap vid måltider är viktigt, till exempel bör matlag erbjudas. Det ska i varje stadsdel finnas kommunala alternativ, både när det gäller hemtjänst och äldreboende, eftersom det för många är en viktig del av valfriheten att kunna välja detta.

Arbetet inom äldreomsorgen och omsorgen för människor med funktionsnedsättningar är fysiskt och psykiskt tungt och många orkar inte arbeta fram till pensionen. Staden ska utreda en riktad arbetsförkortning för personal i äldre- och funktionshinderomsorg.

Trafik

Stadsdelsnämnderna ansvarar för de delar av cykelnätet som ligger på parkmark, för viktiga delar av gångvägnätet i parkmark samt har huvudansvaret för den lokala gatumiljön¹. Den ansvarar också till en del för snöröjning. Trafikplaneringen i Stockholm idag gynnar män mer än kvinnor, eftersom män i högre utsträckning har och kör bil. Om trafikplaneringen istället skulle ha sin utgångspunkt i kvinnors resande skulle det innebära mer kollektivtrafik och större satsningar på gång- och cykelstråk. Detta skulle leda till mindre miljöpåverkan, både för klimat och för lokalmiljö. Staden behöver göra en analys av hur snedfördelningen ser ut och vidta åtgärder så att trafikplaneringen i högre grad utgår från kvinnors resande, eftersom deras resor som grupp bättre gynnar miljön och en attraktiv stad.”

Ersättaryttrande:

Ersättaren Erica Tjerneld (C) instämde i förslag från (M), (FP)